

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

4. In quibus consistat idoneitas Clericorum ad beneficia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

casu instituentis non nisi ab Episcopo examinari potest super idoneitate, maxime ad beneficia curata, nam ad eum spectat examen non ad alium inferiorem, Conc. Trid. Sess. 25. c. 9. *De reform. Piafec. p. 2. c. 5. art. 2. n. 27.*

8. Ubi verò ex consuetudine institutio beneficiorum spectat ad Archidiaconum, ut in his locis passim ei per dictum Conc. non derogatur.

9. Ceterum non potest Episcopus examine promotum ad Ordinem vel beneficium à suo antecessore, nisi post promotionem supervenerit aliqua causa, ut in *c. Accepimus sup. De atate & qualitate ordinand.* Sic enim & facta Congregatio declaravit, Regularem semel examinatum & idoneum repertum ad confessiones audiendas, non debere ab eodè Ordinario vel ejus successore denuò examinari, Zecola 1. p. V. *Confessor. §. 2. §. IV.*

In quibus consistat idoneitas Clericorum ad beneficia.

1. *Consistit ea in ordine, atate, & ceteris qualitatibus.*

2. *Incapaces beneficiorum enumerantur.*

3. *Inter eos etiam filii sunt hæreticorum.*

4. *Item excommunicati, interdicti, & irregulares.*

6. *Qui orao & quæritas requiratur, remissivè.*

7. *Quæ scientia & litteratura.*

8. *Beneficia quadam certa familia debita sunt.*

9. *Prævisi tenentur facere Fidei professionem.*

10. *Consistit igitur habitus sive idoneitas præficiendorum beneficiorum seu admittendorum ad beneficia Ecclesiastica, in ordine, atate, scientia, morum probitate, natalibus, & aliis, quæ ad quadraginta septem cumulat Cæsar. Lamberinus, referente Gonzales ad Reg. VIII. *Cancell. Gloss. 4. n. 109.* ubi subjungit, *Quis est hodie, in quo illa concurrunt, & laudabimus eum!* Sed illa moraliter accipienda sunt, ut scilicet secundum mores humanos adsint, quatenus fieri potest.*

1. Ut verò summatim perstringam, consistit primò idoneitas in defectu canonici impedimenti. Hinc incapaces sunt beneficiorum Ecclesiasticorum, Primò, non baptizati, *c. 1. sup. De presb. non baptizato.* Secundò, non insigniti tonsura, *c. Ex litteris sup. De transact.* Tertio illegitimi, qui defectum patiuntur natalium, *c. 1. & 2. De filiis presb. ip. 6.* Cum iis tamen potest dispensare Episcopus ad minores Ordines,

& ad simplex beneficium, *d. o. t. Vide supra l. i. eod. tit.*

3. IV. Filii hæreticorum, & qui in Jure dicuntur credentes hæreticis, veluti hæreticorum fautores, defensores, receptatores, *c. Quicumque 2. §. hæretici & c. Statutum 15 De hæres. in 6.* Intellige de filiis hæreticorum, qui tales esse, vel tales etiam decessisset probantur; de què illis hæreticorum fautoribus & receptatoribus, quos similiter per sententiam in judicio constiterit fuisse & obuisse tales, *d. c. Statutum*; idque usque ad secundum gradum in linea paterna; in materna verò ad primum dumtaxat *d. c. Statutum V. Conjugati, sup. de Clericis conjugatis §. 2. VI. Bigami, sup. de bigamis non ordin. in fin.*

4. VII. Excommunicati, *c. Postulasti 7. in princ. inf. De Clerico excommunic. Covar. inc. Almamater p. 1 §. 7. n. 1.* Si tamen conferatur beneficium excommunicato, ignorantem se esse excommunicatum, poterit illud retinere post absolutionem, dispensante eo, ad quem collatio spectabat. Riccius in *Praxi Dec. 184. n. 173.* ubi subjungit, posse quem acceptare beneficium, sibi ante excommunicationem collatum, & post absolutionem idem possidere ac retinere VIII. *Suspensi, c. Dilectus sup. De consuetudine.*

5. IX. Interdicti & violatores interdicti, *c. 1. sup. De Postulas. Pralat. X. Irregulares, ex quocunque irregularitatis capite.* Idque procedit, licet quis ignarus & nescius sit hujus irregularitatis. Et collatio facta irregulari nulli ei tribuitur, proindeque fructus receptos tenetur restituere; non tamen privatur prius acquisitis, nec impeditur ab actu jurisdictionis, sed Ordinis dumtaxat. Ita latè Riccius *Dec. 185. Piafec. p. 2. c. 3. art. 3 n. 16.* XI. Hostiliter persequentes, insequentes, percipientes aut capientes S. R. Ecclesie Cardivalem, & ejus criminis socii; item & filii & nepotes in recta linea, *c. Felicitas, in princ. De pœnis in 6.* Huc referuntur percipientes, capientes, bannientes Episcopum, ejusque criminis socii, consilarii, fautores & defensores; nam hi omnes itèq; filii ac nepotes redduntur ipso facto inhabiles ad acquirenda beneficia in ea Ecclesia & diocesi, in qua Episcopus præsidet, non etiam in aliis, *Clem. 1. in princ. De pœnis & Gloss. ibid.* XII. Cæci, qui horas Canonicas recitare nequeunt. Denique Simoniaci, & alii similes.

Quantum ad ordinem & ætatem attinet ordinam.

dinandorum, & præficiendorum beneficiis, videri possunt, quæ alibi de his diximus, *lib. 1. tit. 14. §. 3. & 5.* Quibus illud hæc addo, semper attendi eum Ordinem oportere, quem ipsa dignitas vel beneficium ex sui natura vel consuetudine aut statuto requirit, non autem, quem forte requireret aliud beneficium eidem unitum: nam hoc non alterat, sed sequitur naturam ejus, cui unitum est, prout in simili declaravit sacra Congregatio Cardd. Interpp. Conc. cujus declarationem refert Piafec. p. 2. cap. 5. art. 5. n. 17.

7. Scientia verò talis requiritur, quæ ad minus beneficio annexum ritè & debitè obeundum est necessaria, arbitrio Episcopi & examinatorum: ideoque major vel minor, pro diversitate munerum. Piaf. c. d. art. 3. n. 11. & seqq. Repetenda hic quoque sunt, quæ de qualitate scripsimus ordinandorum, *d. lib. 1. tit. 14. §. 2.* Quod autem DD. communiter asserunt, collationem factam illiterato esse nullam, limitandum puto ad omnimodam illiteraturam cum quis Grammaticus non est, vel nescit legeret alioqui quando vel mediocri est doctrina ac litteratura, existimo tenere collationem, sed beneficiatum beneficio privandum, tene-rique ad renuntiandum, *c. Dudum sup. De electione, c. ult. sup. De atate & qualis. & c. 1. Nisi sup. De renuntiatione.*

8. Videndum etiam est, ut, si beneficia debeantur certis personis, seu certo generi personarum, ex fundatione (cujus forma servanda est in provisione beneficiorum, Garz. 7. p. c. 15. n. 4 & 5.) institutione, statuto, consuetudine vel privilegio, iis conferantur, modò scilicet sint habiles, *arg. l. Vi gradatim versis et flego D. De muneribus & honoribus, Garz. d. loco n. 2. & 3. juncto rum. 12.* nam aliàs præsentatio vel provisio facta non habenti qualitates, ex fundatione requisitas, est invalida, nempe si quis, eas qualitates habens, contradicat & sibi provisionem fieri petat. Videatur plenius Garz. *d. loco.*

9. Præterea observandum est, Concilium Tridentinum *Sess. 24. c. 12.* statuere, ut provisio de beneficiis quibuscunque, curam animarum habentibus teneantur à die adeptæ possessionis ad minus intra duos menses coram Episcopo, vel eo impedito, coram generali ejus Vicario seu

Officiali publicam Fidei facere professionem: provisum autem de Canonicatibus & dignitatibus in Ecclesiis Cathedralibus non solum coram Episcopo seu eius Officiali, sed etiam in Capitulo idem præstare teneantur, sub pœnis ibidem statutis. Vide Piafec. *d. cap. 5. art. 3. num. 89.* & Zypæum, *Tit. de præbendis n. 3.* Denique subjiciendum hoc loco foret de modo quo conferri debeant beneficia, sed quia de eo pro parte agitur infra in Tit. *Vi Ecclesiastica beneficia sine diminitione conferantur.* idèd hæc dicenda; ut simul, & semel ea de re tractetur, ad eum Tit. rejicimus.

TITULUS VIII.

De concessione præbendæ & Ecclesiæ non vacantis.

§. I.

Beneficia quando conferenda.

1. 2. Beneficia non conferenda aut promittenda, nisi vacent.
3. Licet in genere quis promittat.
4. 5. Expectativa sublatæ, etiam olim in Belgis.

Solent præbendæ ac dignitates, aliaque beneficia Ecclesiastica conferri aut promitti, antequam vacent; & quandoque, dum vacant, non conferri: sequitur proinde, ut videamus tam de promissionibus & concessionibus non vacantium, quam de negligentia circa concessiones vacantium, & tradamus breviter, quando conferri debeant, vel non.

1. Conferri autem debent, quando vacant, & non antè, quia non vacantis beneficii collatio, tanquam continens eorum captandæ mortis alterius, (quod est contra bonos mores, *l. ult. c. de pactis*) est ipso jure reprobata & nulla, *c. 1. & 2. & per tot. hoc tit. can. Non solum vii. qu. 1.* Ad eò quidem, ut si quis impetret scienter, aut se patiatur in beneficium viventis institui, ab Ecclesiastica communione sit arcendus & de-